

Institutio de exercitatione bonorum operum, et de dei patientia

Κατήχησις περί ἐργασίας ἀγαθῶν ἔργων, καὶ περὶ τῆς Θεοῦ ἀνοχῆς

Ἦδη καιρὸς ἐπάγει ἡμᾶς εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς αἰωνίου ζωῆς καὶ τῆς ἀκαταλύτου δόξης· ταύτην γὰρ τὴν ζωὴν διαδέχεται θάνατος, καὶ τὴν δόξαν καταλαμβάνει αἰσχύνη. Πολλοὶ γὰρ τῶν δυνατῶν πρὸ ὥρας, κυνῶν δίκην, εἰς ἄδου κατηνέχθησαν, καὶ κριταὶ ὑπὸ καταδεεστέρων ἐκρίθησαν, καὶ πλούσιοι ἐσχάτως ἐπτώχευσαν, καὶ σοφοὶ αἰφνιδίως παρεφρόνησαν. Ὁ ἰσχυρὸς ἠσθένησεν, ὁ ὑγιαίνων ἠρρώστησεν, οὐδὲν δὲ βέβαιον ἐν ἀνθρώποις, ἐπειδὴ μηδὲν ὄσιον ἐν κόσμῳ. Τέκνα ἀτιμάζουσι πατέρας αὐτῶν, καὶ πατέρες βασκαίνουσι τὰ τέκνα αὐτῶν· γυναῖκες ἀθετοῦσιν ἄνδρας, καὶ ἄνδρες οὐ φυλάσσουσι συνείδησιν γυναίξιν· νέοι ληροῦσι κατὰ πρεσβυτέρων, καὶ πρεσβύτεροι νεωτερίζουσι κατὰ νέων. Οὐκ ἔστιν ἐμπιστεῦσαι φίλῳ, οὔτε θαρρῆσαι ἀδελφῷ. Λαλήσεις εἰρηνικά, καὶ ἐν αὐτῷ λογίζεται πολεμικά. Φθόνος καὶ δόλος πολιτεύεται, καὶ ἀπληστία κρατεῖ. Οὐδεὶς γὰρ μέμνηται Θεοῦ· οὐδεὶς προσδοκᾷ κριθῆναι ἀποθανόντων. Διὰ τοῦτο ἐπληθύνθη τὰ κακά, ἐπειδὴ ἀθετεῖται Θεός. Σύνεσιν ἡμῖν δέδωκεν, ἵνα ἐν αὐτῇ βουλευώμεθα ἀγαθόν, ἡμεῖς δὲ ἐν αὐτῇ βουλευόμεθα πονηρόν· δύναμιν ἡμῖν παρέσχευεν, ἵνα ἐξ αὐτῆς παράσχωμεν τοῖς λειπομένοις, ἡμεῖς δὲ ἐν αὐτῇ ἀφαιρούμεθα τὰ τῶν πενήτων· ἀρχὰς ἡμῖν ἐνεχείρισεν, ἵνα ἐν αὐταῖς συστέλλωμεν τοὺς βία φερομένους, ἡμεῖς δὲ ἐν αὐταῖς τυραννοῦμεν τοὺς ἀπεριστάτους. Οὐκ ἔστιν ὁδὸς εὐθεΐα, οὐδὲ δικαία. Ἐψύγη ἢ ἀγάπη, καὶ τὸ μῖσος ἐπληθύνθη. Ἐξουδενώθη ἡ ἀρετή, καὶ εὐδοκίμησεν ἡ ὑπόκρισις. Ἐβδελύχθη ἡ ταπεινοφροσύνη, καὶ προετιμήθη ἡ ἔπαρσις. Ἐξέλιπεν ἡ ἀλήθεια, καὶ τὸ ψεῦδος ἐκάλυψε τὴν γῆν. Ὡ βᾶθος χρηστότητος καὶ μακροθυμίας Θεοῦ! Ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς γινομένοις κακοῖς ἀνέχεται καὶ οὐκ ἐκδικεῖ. Οὐχ ὡς μὴ δυνάμενος ἡμᾶς παραχρῆμα ἀμύνασθαι, οὐ κέχρηται τῇ ὀργῇ, ἀλλὰ σπλαγχνιζόμενος ἡμῶν ὡς πατήρ, ἐπὶ πλεῖστον παρατείνει τὸ ἔλεος.